

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ
ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
Приймальна комісія

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор університету

д.і.н., професор _____ О.О. Нестуля

« ____ » _____ 2016 р.

ПРОГРАМА
фахових вступних випробувань

для вступу на навчання
за ступенем «Магістр»
Спеціальність 011 «Науки про освіту»
Освітня програма «Педагогіка вищої школи»

Рекомендовано до затвердження
на засіданні приймальної комісії
протокол № 59 від «23» грудня 2016 р.
Відповідальний секретар
приймальної комісії
_____ О.С. Куцевол

Упорядники: Стрельніков В. Ю., зав. кафедри педагогіки та суспільних наук, професор, д. пед. н. Полтавського університету економіки і торгівлі

Рецензенти: Петренко І. М., професор кафедри педагогіки та суспільних наук, д.і.н., доцент
Нічуговська Л., І. професор кафедри вищої математики та фізики, д.пед.н., професор.

Розглянуто на засіданні кафедри педагогіки та суспільних наук
«21» грудня 2016 р., протокол № 5-А
Зав. кафедри _____ проф. Стрельніков В.Ю.

Зміст

1. Пояснювальна записка.....	4
2. Перелік питань, що виносяться на вступне випробування.....	5
3. Критерії оцінювання.....	8
4. Список рекомендованої літератури.....	9

Пояснювальна записка

Програма фахових вступних випробувань для вступу на спеціальність 011 «Науки про освіту» включає перелік тем, які дають можливість оцінити загальний освітньо-кваліфікаційний рівень розвитку абітурієнта на основі базових знань, отриманих під час здобуття першої вищої освіти. Програма передбачає, також, встановлення рівня обізнаності з питань, пов'язаних з основними положеннями і напрямками майбутнього фаху – педагогіка вищої школи.

Програма **фахових вступних випробувань** включає знання дисциплін з напрямів: загальна педагогіка, дидактика, теорія виховання.

Учасник іспиту повинен:

Знати: структуру педагогіки як науки, основні педагогічні категорії, методи педагогічних досліджень, основні положення теорії виховання та дидактики, тенденції розвитку сучасної національної системи освіти.

Уміти: працювати з навчальною та науковою літературою з педагогіки, орієнтуватися в колі проблем сучасної педагогічної теорії, аналізувати реалізацію основних закономірностей і принципів навчання та виховання в реальній педагогічній практиці, обирати відповідно до педагогічної ситуації необхідні методи навчання та виховання, аналізувати ефективність їх застосування.

Мати навички: роботи за науковою та навчальною літературою з педагогіки, аналізу реальної педагогічної ситуації, вибору методів і засобів навчання та виховання, аналізу ефективності їх застосування, самовиховання.

Перелік питань, що виносяться на вступне випробування

В даному розділі поданий перелік питань з дисциплін: загальні основи педагогіки, дидактики та теорії виховання для вступних випробувань для здобуття ступеня «Магістр» за спеціальністю 011 «Науки про освіту».

1.1. Загальні основи педагогіки

1. Основні категорії педагогіки. Система педагогічних наук.
2. Завдання освіти в XXI столітті.
3. Функції педагогічної науки.
4. Система освіти і її характеристика.
5. Поняття про зміст освіти. Сучасні концепції змісту освіти.
6. Педагогічна антропологія як філософська база виховання.
7. Взаємозв'язок політики й економіки з педагогічною теорією й педагогічною практикою.
8. Педагогічні інновації.
9. Антропологічний та цивілізаційний підходи до виховання і навчання.
10. Методи науково-педагогічного дослідження.
11. Поняття про методологію педагогічної науки. Методологічна культура педагога.
12. Людина як суб'єкт і об'єкт педагогічного процесу. Індивідуальний розвиток особистості та його рушійні сили.
13. Керівництво самовихованням й саморозвитком учнів.
14. Соціальні й біологічні чинники розвитку особистості.
15. Вікові особливості учнів й урахування їх в організації педагогічного процесу.

1.2. Дидактика

1. Дидактика, її предмет й основні категорії.
2. Сутність процесу навчання. Протиріччя процесу навчання й шляхи їх подолання.
3. Структура й функції процесу навчання.
4. Мета навчання. Зміст навчального процесу.
5. Організаційні форми навчання.
6. Поняття про засоби навчання.
7. Характеристика видів навчання.
8. Можливості різних методів навчання в активізації пізнавальної діяльності учнів.

9. Діагностика навчання.
10. Класно-урочна форма організації навчання.
11. Класифікація методів навчання.
12. Поняття про методи, прийоми навчання. Умови вибору методів навчання.
13. Закономірності й принципи процесу навчання.
14. Принципи наочності в навчанні.
15. Характеристика діяльності учителя у навчальному процесі.
16. Психологічні основи навчально-пізнавальної діяльності учнів.
17. Сутність проблемного навчання, шляхи його реалізації у навчальній практиці.
18. Інтерактивні методи навчання.
19. Нестандартні форми навчання.
20. Дистанційне навчання.
21. Психологічні основи навчально-пізнавальної діяльності учнів.
22. Мотивація учіння.
23. Методи активізації творчої діяльності учнів.
24. Особистісно-орієнтований підхід, його завдання і значення.
25. Самоосвіта, її завдання та шляхи здійснення.

1.3. Теорія виховання

1. Загальне поняття про методи виховання.
2. Форми роботи учителя з батьками учнів.
3. Методи стимулювання діяльності й поведінки учнів.
4. Організаційні форми виховання.
5. Естетичне виховання в сучасних умовах.
6. Проблеми трудового виховання у закладах освіти.
7. Закономірності виховного процесу.
8. Принципи виховання й правила їх реалізації в педагогічній практиці.
9. Мета виховання в сучасній педагогічній науці.
10. Формування громадянської культури школярів.
11. Екологічне виховання учнів.
12. Художня культура учнівської молоді.
13. Виховання здорового способу життя.

- 14.Трудове, політехнічне та економічне виховання особистості.
- 15.Моральне виховання в сучасній школі.
- 16.Культурологічний підхід - методологічна основа виховання особистості.
- 17.Аксіологічний підхід у вихованні.
- 18.Виховання у сучасної учнівської молоді почуття совісті.
- 19.Виховання ціннісних орієнтацій в учнівської молоді.
- 20.Колектив як суб'єкт і об'єкт виховного процесу. Структура колективу.
- 21.Поняття про колектив. Стадії формування учнівського колективу.
- 22.Виховання як соціокультурний і педагогічний процес.
- 23.Принципи існування й розвитку учнівського колективу.
- 24.Методи організації діяльності й формування досвіду соціальної поведінки.
- 25.Духовний розвиток особистості.
- 26.Взаємозв'язок фізичного і духовного розвитку особистості.
- 27.Педагогічні проблеми становлення світогляду особистості.
- 28.Взаємодія сім'ї, педагогічного колективу й громадських організацій в духовному розвитку особистості.
- 29.Діагностика духовного розвитку особистості.
- 30.Діяльність та спілкування як джерела розвитку особистості.
- 31.Взаємозв'язок розвитку, виховання й формування особистості.

Критерії оцінювання знань

Оцінювання знань абітурієнтів проводиться за 100-бальною шкалою. При цьому використовуються такі критерії:

90-100 (відмінно)	абітурієнт дав правильну, вичерпну відповідь на поставлене питання, продемонстрував глибокі знання понятійного апарату і літературних джерел, уміння аргументувати власне ставлення до відповідних категорій, залежностей, явищ.
82-89 (дуже добре)	абітурієнт у цілому відповів на поставлене запитання, але не зміг переконливо аргументувати власну відповідь, помилився у використанні понятійного апарату, припустив несуттєву помилку у відповіді.
74-81 (добре)	абітурієнт отримує за правильну відповідь з двома-трьома суттєвими помилками.
64-73 (задовільно-непогано)	абітурієнт дав неповну відповідь на запитання, ухилився від аргументації, показав задовільні знання літературних джерел.
60-63 (задовільно достатньо)	абітурієнт має неповне знання програмного матеріалу, але отримані знання відповідають мінімальним критеріям оцінювання.
0-59 (незадовільно)	абітурієнт дав неправильну відповідь, показав незадовільні знання понятійного апарату і спеціальної літератури, ухилився від аргументації чи взагалі не відповів.

Екзаменаційний білет містить 2 питання з основних розділів, приведених у Програмі.

Список рекомендованої літератури:

1. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи. Підручник за модульно-рейтинговою системою навчання. 2-ге вид. / С.С. Вітвицька – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 384 с.
2. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: Підручник за модульно-рейтинговою системою навчання для студентів магістратури / С.С. Вітвицька – Житомир: Вид-во ЖДУ, 2005. – 398 с.
3. Волинка Г.І. Вступ до педагогіки: основи педагогічної теорії – К.: Вища школа, 2006. – 424 с.
4. Волинка Г.І. Педагогіка вищої школи. – К.: Вища освіта, 2005. – 244 с.
5. Гризун Л. Е. Дидактичні основи проектування модульної структури навчальної дисципліни на засадах інтеграції наукових знань: Монографія, Харк. нац. пед. ун-т ім. Г.С. Сковороди. – Х., 2008. – 302 с.
6. Казанская В. Г. Психологія і педагогіка. Краткий курс. / В. Г. Казанская. – СПб.: Питер. 2008. – 240 с.
7. Кнодель Л.В. Педагогіка вищої школи : Посіб. для магістрів / Людмила Володимирівна Кнодель. – К.: Вид. Паливода А.В., 2008. – 136 с.
8. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи: навч. посібник / А. І. Кузьмінський. – К: Знання, 2005. – 486 с.
9. Кузьмінський А. І., Омеляненко В. Л. Педагогіка: Підручник. – 3-тє вид., випр. – К: Знання-Прес, 2008. – 447 с.
10. Курлянд З. Н. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник / З. Н. Курлянд. – К: Знання, 2008. – 304 с.
11. Лебедик Л. В. Педагогічна підготовка магістрів у вищих економічних навчальних закладах: монографія / Леся Вікторівна Лебедик. – Полтава: РВВ ПУЕТ, 2011. – 165 с.
12. Лихачев Б.Т. Педагогіка: курс лекцій. – М.: Юрайт, 2003. – 45 с.
13. Нісімчук А.С. Педагогіка: підручник / А.С. Нісімчук. – К. : Атіка, 2007. – 344 с.
14. Ортинський В.Л. Педагогіка вищої школи: навч. посібн. / В. Л. Ортинський – К.: ЦУЛ, 2009. – Медіатека ПУЕТ.

15. Подласый И.П. Педагогика: 100 вопросов - 100 ответов: учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений. – М.: Владос-Пресс, 2004. – 368 с.
16. Пономарьев О.С. Модель професійної діяльності фахівця: [текст лекцій] / О.С. Пономарьев. – Х.: НТУ "ХП", 2006. – 33 с.
17. Реан А.А., Бордовская Н.В., Розум С.И. Психология и педагогика. – СПб.: Питер, 2007. – 432 с.
18. Сорокопуд Ю. В. Педагогика высшей школы / Юнна Валерьевна Сорокопуд. – Ростов н/Д: Феникс, 2011. – 541 с. (74.58я73 С 65)
19. Стрельников В.Ю. Дидактичні системи у вищій школі. Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення навчальної дисципліни за кредитно-модульною системою організації навчального процесу для студентів спеціальності «Педагогіка вищої школи» та слухачів авторських курсів МПК / В.Ю. Стрельников. – Полтава: ПУЕТ, 2014. – 392 с.
20. Стрельников В.Ю. Проектування дидактичної системи навчального закладу згідно з вимогами Болонського процесу: Навчально методичний посібник / – Полтава: РВВ ПУСКУ, 2004.
21. Стрельников В.Ю., Брітченко І.Г. Сучасні технології навчання у вищій школі: модульний посібник для слухачів авторських курсів підвищення кваліфікації викладачів МПК ПУЕТ / В.Ю. Стрельников., Брітченко І.Г. – Полтава: ПУЕТ, 2013. – 309 с.
22. Чернилевський Д.В. Дидактические технологи в высшей школе: учеб. пособие для вузов / Д.В. Чернилевський. – М.: ЮНИТИ–ДАНА, 2002. – 437 с.